



**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1796/22-T

Název	Základní škola Frýdek-Místek, Pionýrů 400
Sídlo	Pionýrů 400, 738 01 Frýdek-Místek
E-mail	sestka@sestka-fm.cz
IČO	60046121
Identifikátor	600133796
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lukáš Synek
Zřizovatel	statutární město Frýdek-Místek
Místo inspekční činnosti	Pionýrů 400, 738 01 Frýdek-Místek
Termín inspekční činnosti	11. 10. 2022 – 14. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Frýdek-Místek, Pionýrů 400, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Škola od druhého stupně základní školy nabízí rozšířenou výuku matematiky a tělesné výchovy. K termínu inspekční činnosti se ve 25 třídách vzdělávalo 576 žáků, z toho 83 se speciálními vzdělávacími potřebami. Počet žáků základní školy se od poslední inspekční činnosti zvyšuje. Školní družina nabízí zájmové vzdělávání v pěti odděleních 129 žákům.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy vykonává funkci od roku 2012, část svých kompetencí účelně delegoval na zástupce ředitele. Řízení školy vychází z reálné, průběžně aktualizované koncepce vytvořené v souladu s podmínkami a zaměřením školy. Stanovené cíle se postupně daří naplňovat zejména v oblasti zájmové činnosti a materiálního zabezpečení, což zefektivňuje vzdělávání žáků a přispívá k rozvoji jejich potřeb a vzdělávacího potenciálu. Realizace činností napříč jednotlivými úseky je sledována a vyhodnocována, pravidelné porady vedení a pedagogické rady podporují vzájemnou spolupráci pedagogů a v jejich průběhu jsou bezodkladně řešeny aktuální problémy. V oblasti využívání inovativních metod a forem výuky chybí systematickosti přijímaných rozhodnutí.

Materiální a finanční podmínky školy umožňují realizaci vzdělávacích programů. Třídy školy jsou vybaveny interaktivními tabulemi, učební pomůcky a výpočetní technika jsou v průběhu vzdělávání využívány. K pohybovým aktivitám škola využívá tělocvičnu, sportovní halu i školní hřiště, což zefektivňuje vzdělávání nejen ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy. Zařízení školních dílen je zastaralé, avšak pravidelně udržováno, což podporuje u žáků motivaci k dalšímu učení a případnou profesní orientaci. Vedení školy v současné době předkládá zpracovaný projekt na realizaci přírodní zahrady a na rekonstrukci odborných učeben pro pracovní a výtvarné činnosti.

Složení pedagogického sboru umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zajišťováno na základě zpracovaného plánu, který však dostatečně nezohledňuje potřeby žáků ve vzdělávacím procesu vzhledem k aktivizujícím metodám ve vzdělávání. Dle dat z dotazníkového šetření pedagogové požadují podporu dalšího vzdělávání zejména v oblasti inovativních metod a forem výuky. Škola mimo asistentů pedagoga využívá od letošního školního roku služeb rodilé mluvčí - ukrajinské asistentky pedagoga, která se významnou měrou podílí na adaptaci a aklimatizaci těchto žáků.

Školní poradenské pracoviště tvoří výchovná poradkyně, školní metodička prevence, školní speciální pedagožka, školní psychologka a od letošního školního roku školní asistent v oblasti podpory vzdělávání žáků ze sociálně vyloučeného prostředí, který se významně zapojuje do chodu školy zejména spoluprací se zákonnými zástupci ohledně prospěchu a absence žáků školy. Ve spolupráci s třídními učiteli pracují s třídními kolektivy a žáky s výchovnými problémy. Prevence rizikového chování je plánována a realizována ze zpracovaného dokumentu, následně je realizována prostřednictvím cíleně zaměřených akcí (např. posílení individuálních a sociálních kompetencí, protidrogová prevence, předcházení kriminalitě, šikaně i kyberšikaně) a účelně ji doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů.

Problematika bezpečnosti, ochrany zdraví a požární prevence je nedílnou součástí vzdělávání, žáci jsou prokazatelně informováni na počátku školního roku i v jeho průběhu v souvislosti s realizovanými činnostmi, při kterých hrozí zvýšené riziko. Ředitel školy

provádí pravidelně analýzu školních úrazů, k úrazům dochází zejména v tělesné výchově a při sportovních aktivitách, nadále je však žádoucí se problematikou úrazovosti zabývat.

Školní stravování přispívá k rozvoji zdravých stravovacích návyků žáků, a tím vhodně navazuje na výchovu ke zdraví. Pro žáky, jejichž zdravotní stav vyžaduje dietní bezlepkové stravování, jsou dováženy dietní obědy. Několika žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí škola zajistila obědy zdarma. Zdravý vývoj žáků škola podporuje organizováním sportovních aktivit a akcí zaměřených na zdravý životní styl (např. lyžařský kurz). Škola respektuje a přihlíží k fyziologickým a psychosomatickým potřebám jednotlivých žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Inspekční činnost byla zaměřena na hodnocení průběhu vzdělávání na prvním i druhém stupni základní školy a ve školní družině.

Většina hospitovaných hodin na prvním stupni základní školy se vyznačovala vhodně nastavenou strukturou. Pracovní klima podporovalo otevřenou komunikaci mezi pedagogy navzájem i mezi žáky. Ti měli možnost vyjádřit své názory, obsah učiva však nebyl vždy propojován s reálnými situacemi běžného života, čímž nebylo podporováno chápání souvislostí mezi znalostmi a zkušenostmi jednotlivých žáků. Ve většině vyučovacích hodin převažovala méně efektivní frontální výuka a upřednostňování výkladu učiva v kombinaci se samostatnou prací žáků. V některých hodinách byla zaznamenána účelná práce ve dvojicích či skupinách. V menší míře byla zaznamenána práce s různými informačními zdroji. V některých hospitovaných hodinách byla pro prezentaci a doplnění učiva i zvýšení názornosti dostatečně využita interaktivní technika. Role asistentů pedagoga byla ve všech hodinách pomocná, věnovali se podpoře jednotlivým žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Prvky formativního hodnocení, důležité pro zvýšení podílu žáka na vlastním procesu učení, byly do výuky zařazovány, učitelé se zaměřovali v závěru hodin na sebehodnocení jednotlivých žáků. Jen ojediněle byly využívány příležitosti ke vzájemnému hodnocení či diferenciaci úkolů dle náročnosti.

Ve výuce na druhém stupni základní školy rovněž převažovala pro žáky méně účelná frontální výuka v kombinaci se samostatnou prací žáků. Ve většině hospitovaných hodin žáci respektovali nastavená pravidla a normy. V nízké míře vyučující používali nové formy a metody výuky např. kritické myšlení, problémové metody či kooperativní výuku. Pouze ojediněle bylo pracováno s reálnými situacemi, nedocházelo tak k podpoře souvislostí žakovských zkušeností. V nižší míře bylo pracováno s více zdroji při řešení jednotlivých úloh. Vyučující poskytovali všem žákům příležitost aktivně se zapojit do výuky, při vypracování úkolů průběžně žákům poskytovali zpětnou vazbu. Asistenti pedagoga byli ve většině hodin vyučujícími vhodně vedení a zapojení do přípravy pomůcek, motivace a podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ojediněle byly využívány příležitosti ke vzájemnému hodnocení či diferenciaci dle náročnosti jednotlivých úkolů. V závěru hodin se učitelé zaměřovali na sebehodnocení žáků.

Ve třídách na druhém stupni základní školy s rozšířenou výukou matematiky bylo učivo systematicky uspořádáno, učitelé zadávali úlohy přiměřené náročnosti, důraz byl kladen na používání správné terminologie, což podporovalo motivaci a zájem žáků o matematiku. Nejen ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy byly efektivně rozvíjeny pohybové dovednosti a zdatnost. Fyzická zátěž byla vhodně kombinována s herními prvky. Žáci byli k pohybovým činnostem dostatečně motivováni. Důraz byl kladen na dodržování dohodnutých pravidel a bezpečnost.

Při vzdělávání žáků ve školní družině byly vhodně zařazeny odpočinkové a zájmové činnosti s cílem poskytnout žákům nejen prostor pro relaxaci, ale rovněž je vést ke správnému využití volného času. Žáci si volili aktivity podle vlastního zájmu a momentálních potřeb nebo se zapojovali do výtvarných činností. K dispozici měli dostatečné množství her a hraček. Vychovatelky jim poskytovaly příležitosti k seberealizaci, přihlížely k jejich možnostem a schopnostem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola stanovila pravidla, která jsou součástí školního řádu. Škola ověřuje znalosti žáků prostřednictvím interního testování a rovněž se zapojila do externího zjišťování. Vyučující získávají přehled o znalostech jednotlivých žáků a výsledcích vzdělávání prostřednictvím běžných hodnotících nástrojů. Škola poskytuje žákům s horšími studijními výsledky možnost doučování, které v letošním školním roce v současnosti využívá 115 žáků. Škola přijímá opatření ohledně zhoršeného prospěchu či absence mimo jiné v podobě výše zmíněného školního asistenta, který se významně podílí v oblasti komunikace a podpory vzdělávání a absence žáků ohrožených prostředím, ve kterém žijí. Většina žáků školy po ukončení povinné školní docházky pokračuje ve středním vzdělávání. Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost v dalším studiu žáků jen prostřednictvím kontaktu se středními školami, či v rámci neformálních rozhovorů s absolventy.

Pedagogové získávají a vyhodnocují výsledky vzdělávání všech žáků a sledují jejich vzdělávací pokroky. Škola rovněž připravuje žáky k mezinárodním zkouškám z cizího jazyka. Zákonným zástupcům škola poskytuje průběžné informace o výsledcích vzdělávání, zveřejňuje aktuality týkající se její činnosti. Škola se snaží vytvářet prostředí pro zapojení žáků do individuálních a týmových soutěží podporujících jejich zájem i nadání. Dosahované výsledky jsou pravidelně vyhodnocovány a oceňovány.

Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují partnerské vztahy. Škola k podpoře kompetencí žáků a k rozšíření vzdělávací nabídky účinně spolupracuje mimo jiné s ostatními základními školami ve městě, blízkou střední školou nejen v rámci výuky plavání či zřizovatelem.

Ve škole působí školní parlament složený ze zástupců žáků jednotlivých ročníků, který pod vedením pedagogů pomáhá při realizaci školních akcí a podílí se rovněž na chodu školy svými náměty, které ředitel školy zohledňuje. Škola organizuje pro žáky řadu zájmových útvarů, např. šachy či sportovně zaměřené kroužky čímž významně rozšiřuje svoji vzdělávací nabídku i v odpoledních hodinách a působí tak na žáky v rámci efektivního využívání jejich volného času.

Školní vzdělávací program školní družiny je realizován formou pravidelných, průběžných a příležitostných činností. Vychovatelkám se tak daří posilovat motivaci žáků k účelným volnočasovým aktivitám.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2015 se zvýšil počet žáků základní školy z 517 na 576.
- Škole se účelně daří oproti minulé inspekční činnosti zařazovat do výuky sebehodnocení žáků.
- Došlo k rozšíření týmu školního poradenského pracoviště o školní speciální pedagožku v roce 2019 a od září 2022 škola zaměstnala ukrajinskou asistentku pedagoga a školního asistenta v oblasti podpory vzdělávání žáků ze sociálně vyloučeného prostředí.

Silné stránky

- Efektivně nastavená nabídka školních i mimoškolních aktivit žáků, které vedou k rozvoji jejich osobnosti a potenciálu.
- Třídy s rozšířenou výukou matematiky a tělesné výchovy podporují u žáků rozvoj a motivaci k dalšímu učení.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Minimální uplatňování různých forem vzájemného hodnocení plhodnotně nepodporuje proces vlastního učení žáků.
- Využívání standardních vzdělávacích postupů bez aplikace inovativních metod a forem práce, bez zohlednění systematické diferenciacie výuky vzhledem k schopnostem a možnostem jednotlivých žáků.
- Pedagogové se účastní dalšího vzdělávání, avšak nezaměřují se v dostatečné míře na nové trendy ve výuce.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na oblast dalšího vzdělávání učitelů směřující k inovativním metodám a formám výuky, které by měly být aplikovány ve vzdělávacím procesu spolu s větší mírou diferenciacie úkolů.
- Zařazovat ve větší míře vzájemné hodnocení žáků a tím rozvíjet např. komunikační či argumentační schopnosti žáků.
- Rozšířit cílenou motivaci žáků ohrožených školním neúspěchem k dalšímu vzdělávání nejen ve spolupráci se zákonnými zástupci, ale i podporujícími organizacemi, posouvat míru jejich úspěšnosti ve škole vzhledem k jejich uplatnění v budoucím životě.
- Analyzovat a cíleně pracovat s problematikou úrazovosti žáků a pracovat na možnostech jejich snížení vhodnými preventivními opatřeními.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 7 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný ve školním roce 2022/2023
2. Školní vzdělávací program školní družiny platný ve školním roce 2021/2022
3. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
4. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
5. Organizace školy 2022/2023 (mj. organizační řád včetně organizačního schématu, další vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní a hospitační činnost, organizace výuky, dohledy, rozvrh hodin, roční plány práce, koncepční záměry)
6. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
7. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školského zařízení (vybraný vzorek)
8. Vybraná dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví ve školním roce 2022/2023 včetně knihy úrazů
9. Dokumentace vztahující se k zajištění školního stravování pro školní rok 2022/2023 (vybraný vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Daniel Jakubek, Ph.D.

školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Daniel Jakubek, Ph.D., v. r.

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová Tomiczková,
školní inspektorka

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová
Tomiczková, v. r.

Mgr. Sylva Kyselová, Ph.D., MBA,
školní inspektorka

Mgr. Sylva Kyselová, Ph.D., MBA,
v. r,

Mgr. Kazimierz Worek,
školní inspektor

Mgr. Kazimierz Worek, v. r.

Bc. Ludmila Kubicová,
kontrolní pracovnice

Bc. Ludmila Kubicová, v. r.

V Ostravě 28. 10. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Lukáš Synek
ředitel školy

Mgr. Lukáš Synek, v. r.

Ve Frýdku-Místku 1. 11. 2022